

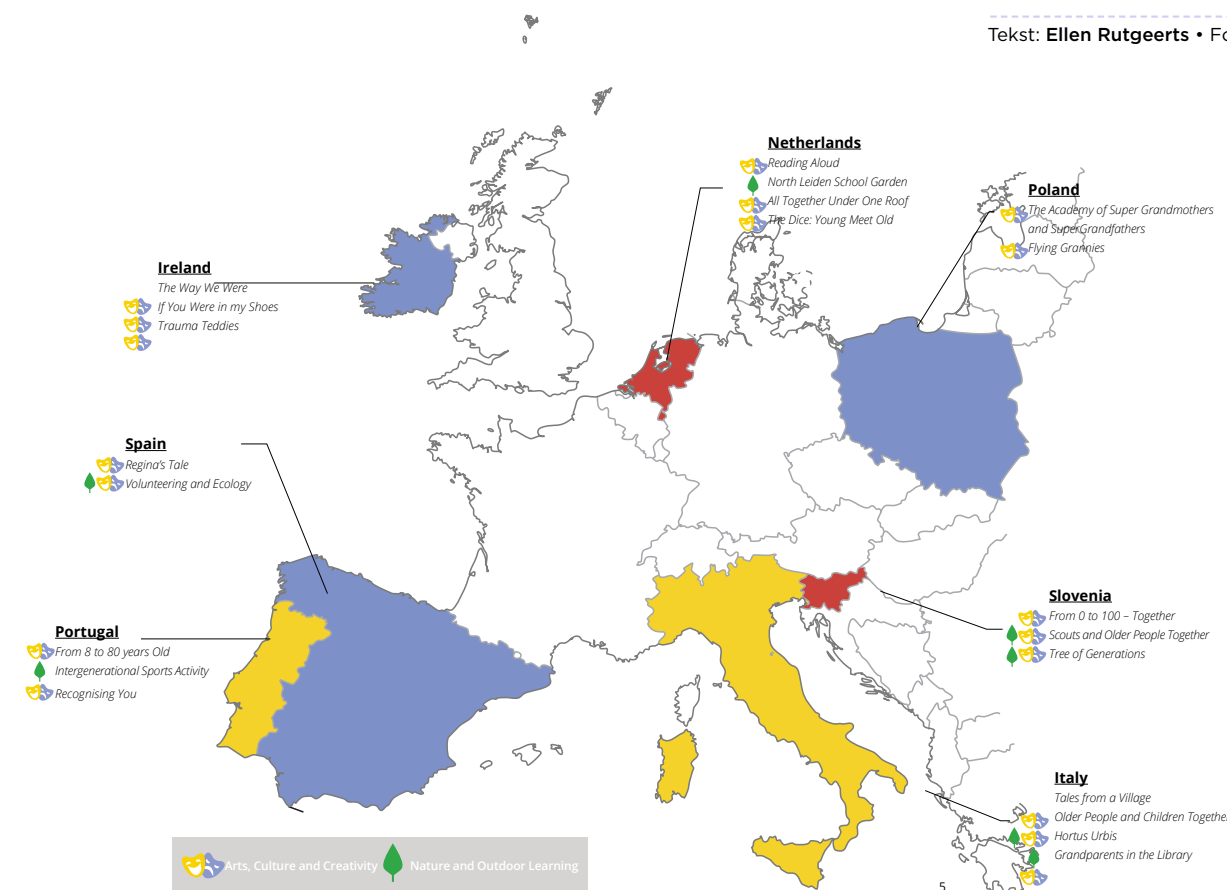

Van 0 tot 100 jaar

TOY-projecten in Europa: Together Old and Young

Als jonge kinderen met oude mensen in contact komen, zijn dat meestal grootouders en overgrootouders. Omdat jong en oud veel aan elkaar kunnen hebben, wil TOY dat graag verruimen. Bij de projecten van 0 tot 100 jaar ligt de inspiratie voor jouw opvang voor het grijpen.

Intergenerationeel leren. Het is een duur woord voor jong en oud samenbrengen zodat ze kunnen kennismaken met elkaar, van en met elkaar kunnen leren en samen plezier kunnen hebben. Het is de kern van TOY: Together Old and Young. Met steun van de Europese Commissie gingen negen partnerorganisaties in zeven landen op zoek naar projecten die jong en oud met elkaar verbinden. Kijk naar de kaart van Europa. Je kunt maar liefst 21 projecten spotten!

Reis door Europa

Van Portugal tot Ierland, van Slovenië tot Nederland. Voor kinderen staat er een maximumleeftijd op, deelnemen kan tot 9 jaar. Voor de ouderen staat er geen leeftijd op. Er zijn projecten in het domein van 'Kunst, Cultuur en Creativiteit' en projecten die te maken hebben met 'Natuur, Buitenspelen en Leren'. Een greep uit het aanbod.

- Ierland: The Way We Were. Via allerlei voorwerpen onderzoeken kinderen en ouderen de plaatselijke geschiedenis.
- Nederland: Allemaal samen onder één dak. In een kinderopvang gehuisvest in een woonzorgcentrum zingen de bewoners samen liedjes met heel jonge kinderen.
- Nederland: Jong ontmoet oud. Vijf- en zesjarigen van basisschool De Dobbelsesteen doen activiteiten met ouderen in een woonzorgcentrum.
- Polen: Flying Grannies. Op plekken waar kinderen komen treden oudere vrijwilligers op met hun zelfgeschreven verhalen en gedichten.
- Slovenië: Tree of Generations. Kinderen, ouders en groot-

ouders worden door een voorschoolse opvangorganisatie gestimuleerd om in hun vrije tijd samen creatief bezig te zijn.

- Italië: Tales from a Village. De burgemeester van het dorp Poggio Pincenze wil dat kinderen een recente aardbeving kunnen verwerken. Een blik op het verleden leert hun dat de toekomst altijd zal blijven bestaan. Samen met ouderen maken ze een film over handenarbeid en het dagelijks leven in de jaren vijftig.
- Italië: Hortus Urbis. Op een historische plek werken verschillende generaties samen aan een stadstuin. Door met elkaars ogen naar de natuur te kijken, groeit het milieubewustzijn.
- Spanje: Regina's Tale. In de bibliotheek vertellen ouderen verhalen aan kinderen.
- Portugal: Recognising you. Kinderen uit de basisschool schrijven brieven met ouderen in een woonzorgcentrum.
- Portugal: Intergenerational Sport Activity. Kinderen uit de kleuterschool houden samen met het nabijge woonzorgcentrum een buitensportactiviteit.

De rode draad bij al deze projecten is alvast dat de ouderen, de professionals én de kinderen laaiend enthousiast zijn. Hoe komt het toch dat precies die mix van jong en oud zo aanslaat?

Samen plezier maken

Bij intergenerationeel leren denk je misschien in de eerste plaats aan een soort wijsheid die de oudere generatie aan jonge kinderen kan doorgeven. Natuurlijk hoort dat erbij. ➤

Zo vertelt Heleen, 66 jaar en coördinator-vrijwilliger in Schooltuin Leiden, hoe ze kinderen met de natuur vertrouwd maakt. 'Als ze voor het eerst naar de tuin komen en hun handen in de aarde stoppen, zien ze een worm en schreeuwen: een worm, een worm! Dan leggen we uit dat die diertjes goed zijn voor de tuin. De volgende keer tellen de kinderen de wormen die ze vinden en zeggen: oh, ik heb twee wormen en jij hebt er maar een.'

Maar ook omgekeerd brengen kinderen de oudere generatie iets bij. Vooral door hun manier van zijn. Tuinierster Heleen: 'Ik zie hoe de natuur kinderen kan verrassen. Nu kijk ik met andere ogen

naar de dingen.' 'Ze brengen een andere dynamiek', vult de coördinator van een kunstproject in Ierland aan. 'Ze zijn niet zo terughoudend. Met hun grappige uitspraken en doordat ze het gewend zijn om dingen te maken, brengen ze in het project een fijne onschuld en vitaliteit.'

En precies daarin zit de essentie. Samen dingen doen, samen plezier maken. 'Ik breng hun evenveel vreugde als zij mij', beaamt Rita. Ze is 74 jaar en vrijwilligster in een Nederlands voorleesproject. Haar Sloveense evenknie Chris, 65 jaar, heeft in het samenwerken met kinderen zelfs het perfecte excuus gevonden: 'We kunnen weer kinderlijk zijn. De kinderen zijn dol op simpele dingen. Iets telkens weer herhalen wordt dus weer grappig.'

Samen solidair

Terwijl jong en oud samen iets beleven of dingen creëren en ongelooflijke pret hebben, leren ze elkaar steeds beter kennen. Jonge kinderen ontdekken bijvoorbeeld dat ouderdom meer is dan rolstoelen, trillende handen, vergeetachtigheid en doodgaan. Luisa, moeder van een negenjarig Portugees meisje, vindt dat haar dochter daar nu een bredere kijk op heeft: 'Cristina realiseert zich dat er verschillende stadia zijn in het leven en dat de tijd snel voorbijgaat.' Bij kinderen die beseffen dat oude mensen net als zichzelf ooit jong waren en dat zij als jonge mensen ook oud zullen worden, groeit een soort solidariteit over leeftijdsgrenzen heen.

Een groep 6- en 7-jarige kinderen uit Italië is alvast vol bewondering: 'De opa van Arianne vertelde ons hoe ze dingen vroeger herstelden. Toen werd niks weggegooid. Ze hadden zelfs geen Playstation! Ze speelden met allerlei andere dingen.' Een goed begrip van het leven toen, helpt om het leven nu te vatten.

Zelf doen?

Krijg je inspiratie van al deze voorbeelden en leuke uitspraken? Er zijn ook in Vlaanderen heel wat opvangorganisaties die werken met senioren uit de buurt en/of hun eigen grootouders nauw proberen te betrekken. Dat is alvast de eerste stap: een goed contact met de grootouders die in jouw opvang komen. Het zijn vijftigers en zestigers die vaak nog heel actief zijn. Wanneer ze hun kleinkind brengen of halen, hoef je geen schroom te hebben. Spreek hen aan, net zoals je met de ouders praat. En hoe haal je beter die band aan dan te vertellen over wat hun kleinkind in de opvang meemaakt?

Als je opvang daarna zin heeft om meer te doen, vind je nog meer inspiratie op www.toyproject.net. En ook al is de insteek 'intergenerationeel leren', zorg vooral dat het leuk blijft. ◀